

32

2020.44.hét

Kedd 309-314

A GONDVISELÉS ÉS A ROSSZ BOTRÁNYA

309 Ha Isten, a mindenható Atya egy rendezett és jó világ Teremtője, minden teremtményének gondját viseli, miért van a rossz? Erre a szorongató és elkerülhetetlen, fájdalmas és titokzatos kérdésre egyetlen elsietett válasz sem ad megoldást. A keresztény hit összessége ad választ erre a kérdésre: a teremtés jósága, a bűn tragédiája, Isten türelmes szeretete, aki elébe megy az embernek Szövetségeivel, Fiának megváltó Megtestesülésével, a Lélek ajándékával, az Egyház összehívásával, a szentségek erejével, a boldog életre szóló meghívással, melynek elfogadására a szabad teremtmények előzetes fölszólítást kapnak, de amely elől -- és ez félelmetes misztérium -- eleve elzárkózhatnak. Nincs a keresztény üzenetnek olyan részlete, mely legalább részben ne lenne válasz a rossz kérdésére.

310 De miért nem teremtett Isten olyan tökéletes világot, amelyből ki lenne zárva a rossz? A maga végtelen hatalmában Isten mindig tudna valami jobbat teremteni; [\[149\]](#) mégis a maga végtelen bölcsességében és jóságában Isten szabad elhatározásával olyan világot akart teremteni, mely "úton van" végső tökéletessége felé. Ez a folyamat Isten tervében magában foglalja egyes létezők megjelenésével együtt mások eltűnését, a tökéletesebbekkel együtt a kevésbé tökéletes dolgokat, a természet építésével együtt a rombolásokat is. Így a fizikai jóval együtt létezik a fizikai rossz is, mindaddig, amíg a teremtés el nem éri tökéletességét. [\[150\]](#)

311 Az angyaloknak és az embereknek mint értelmes és szabad teremtményeknek végső céljuk felé szabad választással és szeretettel kell haladniuk. Ezért le is térhetnek az útról. Ténylegesen vétkeztek is. Így lépett be a világba az erkölcsi rossz, mely összehasonlíthatatlanul súlyosabb, mint a fizikai rossz. Isten semmiképpen -- sem közvetlenül, sem közvetve -- nem oka az erkölcsi rossznak. [\[151\]](#) Mégis megengedi, mert tiszteli teremtményeinek szabadságát, és titokzatos módon jót tud kihozni belőle:

"A mindenható Isten, (...) mivel Ő a legfőbb jó, semmiképpen sem adna teret műveiben a rossznak, ha nem volna annyira mindenható és jó, hogy még a rosszból is jót tud kihozni." [\[152\]](#)

312 Így idővel fölfedezhető, hogy Isten a maga mindenható gondviselésével még a teremtményei által okozott erkölcsi rossz következményeiből is tud valami jót kihozni. József mondja a testvéreinek: "Nem ti hoztatok engem ide, hanem Isten; (...) ti rosszat forraltatok ellenem, de Isten jóra fordította (...), hogy sok népet életben tartson" (Ter 45,8; 50,20). [\[153\]](#) A legnagyobb erkölcsi rosszból, ami egyáltalán elkövethető volt, Isten Fiának minden ember bűne által történt elvetéséből és megöléséből Isten kegyelmének túlaradása által [\[154\]](#) a legnagyobb jót hozta létre: Krisztus megdicsőülését és a mi megváltásunkat. Természetesen ezáltal a rossz nem válik jóvá.

313 "Az istenszeretőknek minden a javukra válik" (Róm 8,28). A szentek ezt újra meg újra tanúsítják:

Sziénai Szent Katalin ezért mondta azoknak, akik "nagy türelmetlenséggel botránkoznak" és föllázadnak az ellen, ami velük történik: "Minden a szeretettől jön hozzánk, minden azért rendeltetett, hogy az ember üdvösségét szolgálja, Isten semmit sem tesz ezen célkitűzésén kívül". [\[155\]](#)

Morus Szent Tamás is kevéssel mártírhalála előtt így vigasztalta leányát: "Semmi sem történhet, amit Isten nem akar. Amit pedig Ő akar, bármilyen rossznak tűnjék is, valójában a legnagyobb jó számunkra." [\[156\]](#)

Norwichi Julianna úrnő pedig azt mondja: "Isten kegyelme által megtanultam, hogy szilárdan ragaszkodjam a hithez, (...) és erősen higgyem, hogy mindenféle dolog jó lesz (...). Te magad is látni fogod, hogy minden dolog jó lesz." ("Thou shalt see thyself that all manner of thing shall be well.") [\[157\]](#)

314 Szilárdan hisszük, hogy Isten a világ és a történelem ura. Gondviselésének útjai azonban számunkra gyakran ismeretlenek. Csak a végén, amikor véget ér töredékes megismerésünk és "színről színre" fogjuk látni Istent (1Kor 13,12), akkor fogjuk tökéletesen és egészen megismerni az utakat, melyeken Isten -- még a rossz és a bűn tragédiáin keresztül is -- elvezeti teremtését annak a végső szombatnak a nyugalomába, [\[158\]](#) amelyért az eget és a földet teremtette.